
USTAWA
z dnia 13 lipca 2006 r.

o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy¹⁾

Rozdział 1
Przepisy ogólne

Art. 1.

Ustawa reguluje zasady, zakres i tryb ochrony roszczeń pracowniczych w razie niemożności ich zaspokojenia z powodu niewypłacalności pracodawcy.

Rozdział 2
Niewypłacalność pracodawcy

Art. 2.

1. Przepisy ustawy stosuje się w przypadku niewypłacalności pracodawcy będącego przedsiębiorcą, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807, z późn. zm.²⁾), położonym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oddziałem banku zagranicznego w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 20 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665, z późn. zm.³⁾), a także przedsiębiorcą zagranicznym pochodzącym z państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Porozumieniu Gospodarczym, który utworzył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oddział lub przedstawicielstwo, o którym mowa w przepisach o swobodzie działalności gospodarczej, o ile:

Opracowano na podstawie: Dz. U. z 2006 r. Nr 158, poz. 1121, z 2008 r. Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 125, poz. 1035, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 18, poz. 100, Nr 257, poz. 1726.

¹⁾ Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2002/74/WE z 23 września 2002 r. zmieniającej dyrektywę Rady nr 80/987/EWG z dnia 20 października 1980 r. w sprawie zbliżania ustawodawstw Państw Członkowskich dotyczących ochrony pracowników na wypadek niewypłacalności pracodawcy (Dz.Urz. WE L 270 z 8.10.2002, str. 10; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 5, t. 4, str. 261).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 281, poz. 2777, z 2005 r. Nr 33, poz. 289, Nr 94, poz. 788, Nr 143, poz. 1199, Nr 175, poz. 1460, Nr 177, poz. 1468, Nr 178, poz. 1480, Nr 179, poz. 1485, Nr 180, poz. 1494 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 17, poz. 127 i Nr 144, poz. 1043 i 1045.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1070, Nr 141, poz. 1178, Nr 144, poz. 1208, Nr 153, poz. 1271, Nr 169, poz. 1385 i 1387 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 60, poz. 535, Nr 65, poz. 594, Nr 228, poz. 2260 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 64, poz. 594, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546 i Nr 173, poz. 1808, z 2005 r. Nr 83, poz. 719, Nr 85, poz. 727, Nr 167, poz. 1398 i Nr 183, poz. 1538 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 157, poz. 1119.

-
- w przypadku przedsiębiorców zagranicznych z państw członkowskich Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii – może być wobec nich wszczęte postępowanie upadłościowe w rozumieniu art. 2 lit. a lub lit. c rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000 z dnia 29 maja 2000 r. w sprawie postępowania upadłościowego⁴⁾,
 - w przypadku przedsiębiorców zagranicznych z Danii i państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Porozumieniu Gospodarczym – może być wobec nich uznane główne zagraniczne postępowanie upadłościowe, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz.U. Nr 60, poz. 535, z późn. zm.⁵⁾) dotyczących międzynarodowego postępowania upadłościowego,
 - w przypadku przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także oddziałów banków zagranicznych – odrębne przepisy nie wyłączają możliwości ogłoszenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej upadłości takiego pracodawcy,
 - w przypadku przedsiębiorców zagranicznych z państw członkowskich Unii Europejskiej i państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Porozumieniu Gospodarczym działających na terenie Rzeczypospolitej Polskiej jako oddział instytucji kredytowej lub zakładu ubezpieczeń – może zostać wszczęte wobec instytucji kredytowej lub zakładu ubezpieczeń postępowanie upadłościowe, postępowanie układowe lub inne podobne postępowanie,

i jednocześnie zatrudnia, zgodnie z przepisami polskiego prawa, co najmniej jedną osobę fizyczną w związku z prowadzoną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalnością gospodarczą lub działalnością przedstawicielstwa.

2. Niewypłacalność pracodawcy, o której mowa w ust. 1, nie zachodzi w odniesieniu do osób prawnych podlegających obowiązkowi wpisu do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, o którym mowa w rozdziale 3 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209, z późn. zm.⁶⁾), wpisanych do rejestru przedsiębiorców z tytułu wykonywania działalności gospodarczej, jednostek zaliczanych, na podstawie odrębnych przepisów, do sektora finansów publicznych, a także osób fizycznych prowadzących gospodarstwo domowe zatrudniających osoby wykonujące pracę zarobkową w tym gospodarstwie.

⁴⁾ Wymienione rozporządzenie zostało opublikowane w Dz.Urz WE L 160 z 30.06.2000, str. 1, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 19, t. 1, str. 191.

⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i 871, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 94, poz. 785, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 47, poz. 347, Nr 133, poz. 935 i Nr 157, poz. 1119.

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 110, poz. 1189, z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 113, poz. 984, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 96, poz. 874, Nr 217, poz. 2125, Nr 228, poz. 2256 i Nr 229, poz. 2276, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 173, poz. 1808 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 62, poz. 551 i Nr 86, poz. 732 oraz z 2006 r. Nr 149, poz. 1077.

Art. 3.

1. Niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi, gdy sąd upadłościowy, na podstawie przepisów Prawa upadłościowego i naprawczego, wyda postanowienie o:
 - 1) ogłoszeniu upadłości pracodawcy obejmującej likwidację majątku dłużnika;
 - 2) ogłoszeniu upadłości pracodawcy z możliwością zawarcia układu;
 - 3) zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika;
 - 4) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy, jeżeli jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania;
 - 5) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości w razie stwierdzenia, że majątek dłużnika jest obciążony hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w takim stopniu, że pozostały jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania.
2. Datą niewypłacalności jest data wydania postanowienia sądu upadłościowego o ogłoszeniu upadłości pracodawcy w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, data postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 4 i 5, data uprawomocnienia się postanowienia o zmianie sposobu prowadzenia postępowania upadłościowego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

Art. 4.

1. Niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi również w przypadku wszczęcia postępowania upadłościowego, postępowania układowego lub innego podobnego postępowania w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wobec instytucji kredytowych i zakładów ubezpieczeń mających siedzibę w tych państwach.
2. Niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi również w przypadku, gdy sąd zagraniczny wyda orzeczenie, zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania.
3. Datą niewypłacalności jest data wydania przez sąd zagraniczny orzeczenia w przypadku, o którym mowa w ust. 1 albo w ust. 2.

Art. 5.

1. Niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi również w przypadku wydania, zgodnie z przepisami Prawa upadłościowego i naprawczego dotyczącymi międzynarodowego postępowania upadłościowego, przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu głównego zagranicznego postępowania upadłościowego wszczętego wobec przedsiębiorcy zagranicznego z Danii lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.
2. Niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi także w przypadku, gdy sąd zagraniczny wyda orzeczenie, zgodnie z którym nie zostaje

wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania.

3. Datą niewypłacalności jest data wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu zagranicznego postępowania upadłościowego, o którym mowa w ust. 1, albo data wydania przez sąd zagraniczny orzeczenia, o którym mowa w ust. 2.

Art. 6.

1. Niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi również, gdy:
 - 1) w przypadku przedsiębiorcy zagranicznego z państw członkowskich Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii – organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego wyda, zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000, orzeczenie o wszczęciu wobec przedsiębiorcy zagranicznego postępowania upadłościowego, o którym mowa w art. 2 lit. a lub lit. c tego rozporządzenia, oraz powoła zarządcę albo
 - 2) organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego wyda, zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000, orzeczenie, zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania, albo
 - 3) sąd upadłościowy wyda, zgodnie z art. 3 ust. 2 i 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000, orzeczenie o ogłoszeniu upadłości przedsiębiorcy zagranicznego, mające skutki ograniczone do majątku dłużnika znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Datą niewypłacalności jest data wydania orzeczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, data wydania orzeczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, albo data wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o ogłoszeniu upadłości przedsiębiorcy zagranicznego, o którym mowa w ust. 1 pkt 3.

Art. 7.

W przypadkach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, zarządca, w rozumieniu art. 2 lit. b rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000, obwieszcza w Monitorze Sądowym i Gospodarczym o wydaniu orzeczenia o wszczęciu postępowania upadłościowego, o wydaniu orzeczenia o powołaniu zarządcy oraz dane o osobie zarządcy. Obwieszczenie zawiera istotną treść orzeczenia o wszczęciu postępowania oraz orzeczenia o powołaniu zarządcy, informacje o osobie zarządcy oraz informację, że właściwość sądu wynika z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000.

Art. 8.

1. Niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi również, gdy w postępowaniu krajowym w razie niezaspokojenia przez pracodawcę roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych:

-
- 1) na podstawie przepisów Prawa upadłościowego i naprawczego sąd upadłościowy wyda postanowienie o umorzeniu postępowania upadłościowego obejmującego likwidację majątku upadłego, jeżeli:
 - a) majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych dłużnika obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
 - b) wierzyciele zobowiązani uchwałą zgromadzenia wierzycieli albo postanowieniem sędziego-komisarza nie złożyli w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania, a brak jest płynnych funduszy na te koszty;
 - 2) organ założycielski podejmie decyzję o wdrożeniu postępowania likwidacyjnego wobec przedsiębiorstwa państwowego, o ile likwidacja nie jest skutkiem przekształcenia, łączenia lub podziału tego przedsiębiorstwa;
 - 3) sąd orzeknie rozwiązanie spółki handlowej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz.U. Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.⁷⁾);
 - 4) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, decyzję o zakazie wykonywania działalności gospodarczej, wykonywanej na takich samych zasadach, jak przedsiębiorcy polscy, przez przedsiębiorcę zagranicznego w ramach utworzonego oddziału z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 5) minister właściwy do spraw gospodarki wyda, na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej, decyzję o zakazie wykonywania działalności przez przedsiębiorcę zagranicznego, w ramach utworzonego przedstawicielstwa z siedzibą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 6) zgodnie z przepisami art. 7-7i ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178, z późn. zm.⁸⁾) lub przepisami o swobodzie działalności gospodarczej organ ewidencyjny wykreśli pracodawcę będącego osobą fizyczną z Ewidencji Działalności Gospodarczej w wyniku zawiadomienia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez pracodawcę działalności gospodarczej.
2. Datą niewypłacalności jest data uprawomocnienia się postanowienia sądu upadłościowego o umorzeniu postępowania upadłościowego w przypadku pracodawców, o których mowa w ust. 1 pkt 1, data wydania decyzji w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 4 i 5, data uprawomocnienia się orzeczenia sądu, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, albo data dokonania wykreślenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 6.

⁷⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 102, poz. 1117, z 2003 r. Nr 49, poz. 408 i Nr 229, poz. 2276, z 2005 r. Nr 132, poz. 1108, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539 oraz z 2006 r. Nr 133, poz. 935.

⁸⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193, z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679, Nr 102, poz. 1115 i Nr 147, poz. 1643, z 2002 r. Nr 1, poz. 2, Nr 115, poz. 995 i Nr 130, poz. 1112, z 2003 r. Nr 86, poz. 789, Nr 128, poz. 1176 i Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 54, poz. 535, Nr 91, poz. 870 i Nr 173, poz. 1808 oraz z 2006 r. Nr 144, poz. 1043.

Art. 8a.

1. Niewypłacalność pracodawcy, o którym mowa w art. 2 ust. 1, zachodzi również w razie niezaspokojenia roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych w przypadku faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę, trwającego dłużej niż 2 miesiące.
2. Datą wystąpienia niewypłacalności pracodawcy jest dzień upływu terminu, o którym mowa w ust. 1.

Rozdział 3 Pracodawca, pracownik

Art. 9.

Przedsiębiorca, o którym mowa w art. 2 ust. 1, prowadzący działalność gospodarczą wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przedsiębiorca prowadzący działalność gospodarczą również na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym w odniesieniu do działalności prowadzonej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oddział banku zagranicznego, oddział instytucji kredytowej lub oddział zagranicznego zakładu ubezpieczeń, a także oddział lub przedstawicielstwo przedsiębiorcy zagranicznego, zwany dalej „pracodawcą”, jest obowiązany opłacać składki za pracowników na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, zwany dalej „Funduszem”.

Art. 9a.

Pracodawca, o którym mowa w art. 9, nie opłaca składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za pracowników powracających z urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego w okresie 36 miesięcy począwszy od pierwszego miesiąca po powrocie z urlopu macierzyńskiego, dodatkowego urlopu macierzyńskiego lub urlopu wychowawczego.

Art. 9b.

1. Pracodawca, o którym mowa w art. 9, nie opłaca składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych przez okres 12 miesięcy, począwszy od pierwszego miesiąca po zawarciu umowy o pracę, za osoby zatrudnione, które ukończyły 50 rok życia i w okresie 30 dni przed zatrudnieniem pozostawały w ewidencji bezrobotnych powiatowego urzędu pracy.
2. Pracodawca, o którym mowa w art. 9, nie opłaca składek na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za pracowników, którzy osiągnęli wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn.

Art. 10.

Pracownikiem, o którym mowa w art. 9, jest osoba fizyczna, która, zgodnie z przepisami polskiego prawa, pozostaje z pracodawcą w stosunku pracy lub jest zatrudniona na podstawie umowy o pracę nakładczą albo wykonuje pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy zlecenia albo innej umowy o świadczenie usług, do której, zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. Nr 16, poz. 93,

późn. zm.⁹⁾), stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo wykonuje pracę zarobkową na podstawie innej niż stosunek pracy na rzecz pracodawcy będącego rolniczą spółdzielnią produkcyjną, spółdzielnią kółek rolniczych lub inną spółdzielnią zajmującą się produkcją rolną – jeżeli z tego tytułu podlega obowiązkowi ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, z wyjątkiem małżonka pracodawcy, a także jego dzieci własnych, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobionych, rodziców, macochy i ojczyrna oraz osób przysposabiających, a także rodzeństwa, wnuków, dziadków, zięciów i synowych, bratowych, szwagierek i szwagrów oraz osób wykonujących pracę zarobkową w gospodarstwie domowym.

Rozdział 4

[Zakres oraz tryb zaspokajania roszczeń pracowniczych przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych]

<Zakres oraz tryb zaspokajania roszczeń pracowniczych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych>

Art. 11.

W razie niewypłacalności pracodawcy są zaspokajane roszczenia pracowników, o których mowa w art. 10, a także byłych pracowników oraz uprawnionych do renty rodzinnej członków rodziny zmarłego pracownika lub zmarłego byłego pracownika.

Art. 12.

1. W razie niewypłacalności pracodawcy niezaspokojone roszczenia pracownicze, zwane dalej „roszczeniami”, podlegają zaspokojeniu ze środków Funduszu.
2. Zaspokojeniu ze środków Funduszu podlegają należności główne z tytułu:
 - 1) wynagrodzenia za pracę;
 - 2) przysługujących pracownikowi na podstawie powszechnie obowiązujących przepisów prawa pracy:
 - a) wynagrodzenia za czas niezawinionego przez pracownika przestoju, za czas niewykonywania pracy (zwolnienia od pracy) i za czas innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy,
 - b) wynagrodzenia za czas niezdolności pracownika do pracy wskutek choroby, o którym mowa w art. 92 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.¹⁰⁾),

nowe brzmienie tyt. rozdz. 4 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241)

⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1971 r. Nr 27, poz. 252, z 1976 r. Nr 19, poz. 122, z 1982 r. Nr 11, poz. 81, Nr 19, poz. 147 i Nr 30, poz. 210, z 1984 r. Nr 45, poz. 242, z 1985 r. Nr 22, poz. 99, z 1989 r. Nr 3, poz. 11, z 1990 r. Nr 34, poz. 198, Nr 55, poz. 321 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 107, poz. 464 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 17, poz. 78, z 1994 r. Nr 27, poz. 96, Nr 85, poz. 388 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 114, poz. 542, Nr 139, poz. 646 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 272, Nr 115, poz. 741 i Nr 117, poz. 751, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 758, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 271, Nr 74, poz. 855 i 857, Nr 88, poz. 983 i Nr 114, poz. 1191, z 2001 r. Nr 11, poz. 91, Nr 71, poz. 733, Nr 130, poz. 1450 i Nr 145, poz. 1638, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 141, poz. 1176, z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 60, poz. 535, Nr 64, poz. 592 i Nr 124, poz. 1151, z 2004 r. Nr 91, poz. 870, Nr 96, poz. 959, Nr 162, poz. 1692, Nr 172, poz. 1804 i Nr 281, poz. 2783, z 2005 r. Nr 48, poz. 462, Nr 157, poz. 1316 i Nr 172, poz. 1438 oraz z 2006 r. Nr 133, poz. 935.

¹⁰⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002

-
- c) wynagrodzenia za czas urlopu wypoczynkowego,
 - d) odprawy pieniężnej przysługującej na podstawie przepisów o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników,
 - e) ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, o którym mowa w art. 171 § 1 Kodeksu pracy, należny za rok kalendarzowy, w którym ustał stosunek pracy,
 - f) odszkodowania, o którym mowa w art. 36¹ § 1 Kodeksu pracy,
 - g) dodatku wyrównawczego, o którym mowa w art. 230 i 231 Kodeksu pracy;
- 3) składek na ubezpieczenia społeczne należnych od pracodawców na podstawie przepisów o systemie ubezpieczeń społecznych.
3. Roszczenia z tytułów wymienionych w ust. 2 pkt 1, pkt 2 lit. a-c i lit. g oraz pkt 3 podlegają zaspokojeniu za okres nie dłuższy niż 3 miesiące poprzedzające datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy albo za okres nie dłuższy niż 3 miesiące poprzedzające ustanie stosunku pracy, jeżeli ustanie stosunku pracy przypada w czasie nie dłuższym niż 9 miesięcy poprzedzających datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy.
4. Roszczenie z tytułu wymienionego w ust. 2 pkt 2 lit. e podlega zaspokojeniu, jeżeli ustanie stosunku pracy nastąpiło w okresie nie dłuższym niż 9 miesięcy poprzedzających datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy.
5. Roszczenia z tytułów wymienionych w ust. 2 pkt 2 lit. d i lit. f podlegają zaspokojeniu, jeżeli ustanie stosunku pracy nastąpiło w okresie nie dłuższym niż 9 miesięcy poprzedzających datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy lub w okresie nie dłuższym niż 4 miesiące następujące po tej dacie.
6. Roszczenia z tytułów wymienionych w ust. 2 podlegają zaspokojeniu także w przypadku, gdy uprawnienie do nich powstanie w dniu stanowiącym datę wystąpienia niewypłacalności pracodawcy lub w dniu ustania stosunku pracy.

Art. 12a.

1. W przypadku, o którym mowa w art. 8a ust. 1, kierownik Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wypłaca, na wniosek pracownika, zaliczkę na poczet niezaspokojonych przez pracodawcę roszczeń pracowniczych, w kwocie niezaspokojonych roszczeń, o których mowa w art. 12 ust. 2, nie wyższej jednak niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu wypłaty zaliczki.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się kierownikowi Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w art. 15 ust. 3. We wniosku pracownik jest obowiązany złożyć oświadczenie o pozostawaniu w stosunku pracy z danym pracodawcą, rodzaju niezaspokojonych roszczeń pracowniczych i ich wysokości oraz uprawdopodobnić fakt wystąpienia niewypłacalności pracodawcy lub dowieść faktu złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Przepis art. 16 stosuje się odpowiednio.

r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398 oraz z 2006 r. Nr104, poz. 708 i 711 i Nr 133, poz. 935.

-
3. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 2, pracownik składa pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań, o czym należy składającego pouczyć przed złożeniem oświadczenia.
 4. W przypadku zgłoszenia przez pracownika wniosku o wypłatę świadczeń z tytułu faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę kierownik Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ma prawo do uzyskania niezbędnych informacji, w szczególności w zakresie: składania deklaracji i opłacenia należnych podatków w urzędzie skarbowym, wyrejestrowania pracowników lub płatnika z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, ustaleń dokonanych przez Państwową Inspekcję Pracy w ramach przeprowadzonych u pracodawcy kontroli i inspekcji, ustaleń dokonanych przez komornika w trakcie prowadzonych przeciwko pracodawcy postępowań egzekucyjnych.
 5. Kierownik Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych ma prawo żądania od pracodawcy dokumentów potwierdzających faktyczne zaprzestanie działalności, w tym także wglądu do dokumentacji w miejscu działalności pracodawcy.
 6. Wypłata pozostałych niezaspokojonych roszczeń pracowniczych, jak również roszczeń byłych pracowników lub uprawnionych do renty rodzinnej członków rodziny zmarłego pracownika lub zmarłego byłego pracownika może nastąpić w oparciu o wniosek złożony w trybie i na zasadach określonych w art. 16.

Art. 13.

W przypadku ponownego zaistnienia niewypłacalności, o której mowa w art. 3-8a, w odniesieniu do danego pracodawcy przepisy dotyczące zaspokajania roszczeń ze środków Funduszu nie mogą mieć powtórnie zastosowania do tych samych pracowników w zakresie tych samych roszczeń, przy czym roszczenia z tytułów wymienionych w art. 12 ust. 2 pkt 1, pkt 2 lit. a-c i lit. g oraz pkt 3 podlegają zaspokojeniu łącznie za okres nie dłuższy niż 3 miesiące.

Art. 14.

1. W przypadku wypłaty świadczeń ze środków Funduszu z tytułu roszczeń określonych w art. 12 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 lit. a-c i lit. g łączna kwota świadczeń za okres jednego miesiąca nie może przekraczać przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z poprzedniego kwartału, od dnia jego ogłoszenia przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, ogłaszanego na podstawie przepisów o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.
2. W przypadku wypłaty świadczenia z tytułu roszczenia określonego w art. 12 ust. 2 pkt 2 lit. e świadczenie nie może przekraczać kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1.
3. W przypadku wypłaty świadczenia z tytułu roszczenia określonego w art. 12 ust. 2 pkt 2 lit. d lub lit. f świadczenie nie może przekraczać kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, lub jego wielokrotności, w przypadku gdy roszczenie stanowi wielokrotność wynagrodzenia stanowiącego podstawę do jego ustalenia.
4. W przypadku gdy sędzia-komisarz wyda, zgodnie z przepisami Prawa upadłościowego i naprawczego, postanowienie, że określona część wynagrodzenia za pracę pracownika wykonującego zadania w zakresie zarządu przedsiębiorstwem lub wynagrodzenie osoby świadczącej usługi związane z zarządem przedsiębiorstwem upadłego, określone w umowie o pracę lub umowie o świadczenie usług

zawartej przed ogłoszeniem upadłości, lub określona część świadczeń przysługujących w związku z rozwiązaniem stosunku pracy albo umowy o usługi związane z zarządem przedsiębiorstwem jest bezskuteczna w stosunku do masy upadłości, a wysokości części w stosunku do niej skutecznych są niższe niż przeciętne miesięczne wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 2 – wysokość wypłacanych świadczeń nie może odpowiednio przekraczać wysokości roszczenia skutecznego do masy upadłości.

Art. 14a.

1. W okresie od dnia złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy spełniającego wymogi wskazane w art. 22–25 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 60, poz. 535, z późn. zm.¹¹⁾) do dnia wydania przez sąd postanowienia w sprawie ogłoszenia upadłości, pracodawca może złożyć do kierownika Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych wnioski o wypłatę zaliczek przeznaczonych na zaspokojenie niezaspokojonych świadczeń pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 2, w kwocie niezaspokojonych świadczeń należnych uprawnionemu pracownikowi, nie wyższej jednak niż wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalonego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu wypłaty zaliczki.
2. Wniosek obejmuje zbiorczy wykaz niezaspokojonych roszczeń pracowniczych, do którego stosuje się odpowiednio art. 15 ust. 1, oraz poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię wniosku o ogłoszenie upadłości złożonego w sądzie wraz z dołączonymi do niego dokumentami.
3. Zaliczki, o których mowa w ust. 1, są wypłacane bezpośrednio pracownikowi.

Art. 15.

1. W okresie jednego miesiąca od daty niewypłacalności pracodawcy pracodawca, syndyk, likwidator lub inna osoba sprawująca zarząd majątkiem pracodawcy sporządza zbiorczy wykaz niezaspokojonych roszczeń, zwany dalej „zbiorczym wykazem”, określając osoby uprawnione, o których mowa w art. 10, oraz tytuły i wysokość roszczeń wnioskowanych do zaspokojenia ze środków Funduszu. Zbiorczy wykaz obejmuje roszczenia z okresów poprzedzających datę niewypłacalności pracodawcy.
2. Jeżeli zaspokojeniu podlegają roszczenia z okresów następujących po dacie niewypłacalności pracodawcy, podmiot określony w ust. 1 sporządza niezwłocznie po ustaniu stosunku pracy osób uprawnionych wykazy uzupełniające; wykazy obejmują wskazanie tych osób oraz tytuły i wysokość roszczeń.
3. Zbiorczy wykaz i wykazy uzupełniające składa się [kierownikowi Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych] <**marszałkowi województwa**> właściwego ze względu na siedzibę pracodawcy.
4. [Kierownik Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych] <**Marszałek województwa**>, o którym mowa w ust. 3, po stwierdzeniu zgodności zbiorczego wykazu lub wykazu uzupełniającego z przepisami ustawy

zmiany w ust. 3 i 4 w art. 15 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241)

¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 217, poz. 2125, z 2004 r. Nr 91, poz. 870 i 871, Nr 96, poz. 959, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 94, poz. 785, Nr 183, poz. 1538 i Nr 184, poz. 1539, z 2006 r. Nr 47, poz. 347, Nr 133, poz. 935 i Nr 157, poz. 1119, z 2007 r. Nr 123, poz. 850 i Nr 179, poz. 1279, z 2008 r. Nr 96, poz. 606, Nr 116, poz. 731 i Nr 234, poz. 1572 oraz z 2009 r. Nr 42, poz. 341, Nr 53, poz. 434 i Nr 85, poz. 716.

przekazuje niezwłocznie odpowiednie środki finansowe Funduszu podmiotowi określonymu w ust. 1, który wypłaca uprawnionym osobom świadczenia przewidziane w ustawie.

Art. 16.

1. Wypłata świadczeń może nastąpić także na podstawie wniosku pracownika, byłego pracownika lub uprawnionych do renty rodzinnej członków rodziny zmarłego pracownika lub zmarłego byłego pracownika.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się [*kierownikowi Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych*] <**marszałkowi województwa**>, o którym mowa w art. 15 ust. 3, nie wcześniej niż po upływie dwóch tygodni od terminów przewidzianych do złożenia wykazu lub wykazu uzupełniającego, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2.
3. [*Kierownik Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych*] <**Marszałek województwa**>, o którym mowa w art. 15 ust. 3, dokonuje wypłaty niezwłocznie po stwierdzeniu, że wniosek obejmuje roszczenia podlegające zaspokojeniu ze środków Funduszu oraz niezwłocznie powiadamia o tym pracodawcę, syndyka, likwidatora lub inną osobę sprawującą zarząd majątkiem pracodawcy.

zmiany w ust. 2 i 3 w art. 16 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241)

Art. 17.

1. Przepisu art. 15 ust. 1 nie stosuje się w razie niewypłacalności pracodawcy, która zachodzi w przypadku:
 - 1) wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu głównego zagranicznego postępowania upadłościowego wszczętego wobec przedsiębiorcy zagranicznego z Danii lub z państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
 - 2) wydania, zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 1346/2000, przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego przedsiębiorcy zagranicznego z tych państw, orzeczenia o wszczęciu wobec przedsiębiorcy zagranicznego postępowania upadłościowego, o którym mowa w art. 2 lit. a lub lit. c tego rozporządzenia, oraz powołaniu zarządcy;
 - 3) wydania przez sąd zagraniczny orzeczenia o wszczęciu postępowania upadłościowego, postępowania układowego lub innego podobnego postępowania, w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wobec instytucji kredytowych i zakładów ubezpieczeń mających siedziby w tych państwach;
 - 4) wydania w państwach członkowskich Unii Europejskiej lub w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ lub sąd zagraniczny orzeczenia, zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania w odniesieniu do przedsiębiorcy zagranicznego, instytucji kredytowej lub zagranicznego zakładu ubezpieczeń.

zmiana w ust. 2, ust. 3 pkt 1 i ust. 4 w art. 17 wchodzi w życie jw.

-
2. W przypadkach określonych w ust. 1 wypłata świadczeń może nastąpić wyłącznie na podstawie wniosku pracownika, byłego pracownika lub uprawnionych do renty rodzinnej członków rodziny zmarłego pracownika lub zmarłego byłego pracownika, złożonego [*kierownikowi Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych*] <**marszałkowi województwa**>, o którym mowa w art. 15 ust. 3.
 3. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 4, osoba upoważniona w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego w oddziale albo w przedstawicielstwie lub odpowiednio osoba reprezentująca instytucję kredytową albo zagraniczny zakład ubezpieczeń, w razie niezaspokojenia przez pracodawcę roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych:
 - 1) przekazuje [*kierownikowi Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych*] <**marszałkowi województwa**>, o którym mowa w art. 15 ust. 3:
 - a) odpis orzeczenia wydanego przez organ sądowy lub każdy inny właściwy organ uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego,
 - b) uwierzytelnione tłumaczenie orzeczenia na język polski,
 - c) informację sporządzoną w języku polskim o istotnej treści wydanego orzeczenia, dacie jego wydania oraz oddziale lub przedstawicielstwie, w tym dane dotyczące wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego lub do rejestru przedstawicielstw przedsiębiorców zagranicznych, o którym mowa w przepisach o swobodzie działalności gospodarczej;
 - 2) informuje osoby wymienione w ust. 2 o przekazaniu dokumentów, o których mowa w pkt 1.
 4. W przypadkach określonych w ust. 1 [*kierownik Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych*] <**marszałek województwa**>, o którym mowa w art. 15 ust. 3, dokonuje wypłaty świadczeń niezwłocznie po stwierdzeniu:
 - 1) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 – wydania, zgodnie z przepisami Prawa upadłościowego i naprawczego dotyczącymi międzynarodowego postępowania upadłościowego, przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu głównego zagranicznego postępowania upadłościowego wszczętego wobec przedsiębiorcy zagranicznego z Danii lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo
 - 2) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 2 – ukazania się w Monitorze Sądowym i Gospodarczym obwieszczenia, o którym mowa w art. 7, albo
 - 3) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 – opublikowania w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej orzeczenia sądu zagranicznego o wszczęciu postępowania upadłościowego, postępowania układowego lub innego podobnego postępowania wobec instytucji kredytowych lub zagranicznych zakładów ubezpieczeń, albo
 - 4) w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 4 – uzyskania dokumentów, o których mowa w ust. 3, od osoby upoważnionej w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej do reprezentowania przedsiębiorcy zagranicznego w oddziale albo w przedstawicielstwie lub od osoby reprezentującej instytucję kredytową lub zagraniczny zakład ubezpieczeń oraz
 - 5) że wniosek złożyła osoba, o której mowa w ust. 2, uprawniona do świadczeń z powodu niewypłacalności pracodawcy określonej w ust. 1 i

-
- 6) że wniosek dotyczy niezaspokojonych roszczeń podlegających zaspokojeniu ze środków Funduszu.

Art. 18.

W postępowaniu, o którym mowa w art. 15-17, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071, z późn. zm.¹²⁾), z wyjątkiem przepisów dotyczących wydawania decyzji i postanowień.

Art. 19.

1. W razie wypłaty świadczeń w przypadkach określonych w art. 17 ust. 4 o zakresie ochrony roszczeń pracowniczych oraz o kwocie wypłaconych świadczeń:
 - 1) [kierownik Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych] <marszałek województwa>, o którym mowa w art. 15 ust. 3, powiadamia Dyrektora Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w art. 31 ust. 2;
 - 2) Dyrektor Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w art. 31 ust. 2, powiadamia odpowiednią instytucję gwarancyjną.
2. W razie wypłaty świadczeń w przypadku ogłoszenia przez sąd upadłościowy upadłości pracodawcy lub wydania przez sąd upadłościowy orzeczenia o oddaleniu z przyczyn, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 i 5, wniosku o ogłoszenie upadłości pracodawcy, prowadzącego działalność również na terytorium innych państw członkowskich Unii Europejskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, Dyrektor Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w art. 31 ust. 2, udziela informacji instytucjom gwarancyjnym państw, w których upadły pracodawca prowadzi działalność.
3. Dyrektor Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych porozumiewa się i współpracuje z właściwymi instytucjami państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym również w innych sprawach dotyczących zaspokajania roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.

zmiana w ust. 1 w art. 20 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241)

zmiana w ust. 1 pkt 1 w art. 19 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241)

Art. 20.

1. O odmowie wypłaty świadczenia w całości lub w części, zgłoszonego w trybie określonym w art. 15-19, [kierownik Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych] <marszałek województwa> zawiadamia niezwłocznie na piśmie zainteresowaną osobę, podając uzasadnienie tej odmowy.
2. Spory powstałe w związku z odmową wypłaty świadczenia ze środków Funduszu rozstrzyga sąd właściwy w sprawach z zakresu prawa pracy.

¹²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2001 r. Nr 49, poz. 509, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 169, poz. 1387, z 2003 r. Nr 130, poz. 1188 i Nr 170, poz. 1660, z 2004 r. Nr 162, poz. 1692 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 78, poz. 682 i Nr 181, poz. 1524.

Art. 21.

1. Środki finansowe Funduszu przekazane na wypłatę świadczeń mogą podlegać egzekucji prowadzonej jedynie na rzecz osób, dla których zostały przekazane.
2. Ze świadczeń wypłacanych z Funduszu mogą być potrącane zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne finansowane ze środków ubezpieczonego, składki na ubezpieczenie zdrowotne, a także należności alimentacyjne na zasadach przewidzianych w Kodeksie pracy do potrącenia tych należności z wynagrodzenia za pracę.

Art. 21a.

Ze środków Funduszu mogą być wypłacane także inne świadczenia na zasadach określonych w odrębnych ustawach, o ile Fundusz otrzyma dodatkowe środki finansowe przewidziane na ich wypłatę.

Art. 22.

Minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzory zbiorczego wykazu i wykazów uzupełniających, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2, i wzór wniosku, o którym mowa w art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 2, oraz tryb ich składania, a także przekazywania środków finansowych Funduszu i dokonywania wypłat świadczeń z Funduszu, mając na uwadze czytelność i kompletność tych wzorów oraz uwzględniając dane osób uprawnionych niezbędne do przekazywania środków i wypłat ze środków finansowych Funduszu.

Art. 22a.

Minister właściwy do spraw pracy w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku, o którym mowa w art. 12a ust. 1 i art. 14a ust. 1, oraz tryb ich składania, a także przekazywania środków finansowych Funduszu, mając na uwadze czytelność i kompletność tych wzorów oraz uwzględniając dane osób uprawnionych niezbędne do przekazywania środków i wpłat ze środków finansowych Funduszu.

Rozdział 5

Zakres oraz tryb zwrotu środków Funduszowi Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

[Art. 23.

1. *Przekazywanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń oraz zaliczek, o których mowa w art. 12a ust. 1 i art. 14a ust. 1, a także wypłata świadczeń ze środków Funduszu powoduje z mocy prawa przejście na Fundusz roszczenia wobec pracodawcy, likwidatora lub innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy lub roszczenia do masy upadłości o zwrot wypłacanych świadczeń.*
2. *Przy dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń roszczenia Funduszu korzystają z takiej samej ochrony prawnej, jaką odrębne przepisy przewidują dla należności za pracę.*
3. *Fundusz może określić warunki zwrotu wypłaconych świadczeń, jak również odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu wypłaconych świadczeń i*

nowe brzmienie art. 23 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241)

-
- naliczonych, a niespłaconych odsetek od nieterminowych płatności, gdy dochodzi zwrotu lub prowadzi postępowanie egzekucyjne w stosunku do osób fizycznych, pracodawców, którzy trwale zaprzestali prowadzenia działalności gospodarczej z uwagi na pozostawanie w stanie likwidacji lub upadłości, jeżeli podjęcie takich decyzji przez Fundusz:*
- 1) prowadzi do odzyskania zwrotu wyższej kwoty niż gdyby takiej decyzji nie podjęto lub*
 - 2) dochodzenie zwrotu jest związane z poniesieniem kosztów znacznie przewyższających wysokość dochodzonej kwoty, lub*
 - 3) w przypadku osób fizycznych – gdy osoba ta wykaże, że ze względu na stan majątkowy i sytuację rodzinną, w tym uzyskiwanie dochodu uniemożliwiającego spłacenie należności Funduszowi, nie jest w stanie spłacić należności jednorazowo lub w całości, ponieważ spowodowałoby to zbyt dotkliwe skutki dla niej i jej rodziny, w szczególności pozbawiłoby tę osobę i jej rodzinę możliwości zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych.*
- 4. Fundusz może także, w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis, określić warunki zwrotu wypłaconych świadczeń, gdy dochodzi zwrotu lub prowadzi postępowanie egzekucyjne w stosunku do pracodawców prowadzących działalność gospodarczą zmierzającą do zaspokojenia wierzycieli w ramach trwającego procesu likwidacyjnego albo postępowania upadłościowego, w tym szczególnie w przypadku upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika, jeżeli określenie warunków zwrotu należności Funduszu, polegające w szczególności na wyrażeniu zgody na spłatę należności w ratach lub na spłatę należności w ratach z jednoczesnym zawieszeniem na czas zwrotu naliczania odsetek, prowadzi do odzyskania zwrotu wyższej kwoty niż gdyby Fundusz dochodził spłaty należności jednorazowo w pełnej jej wysokości.*
- 5. Fundusz może umorzyć należność w całości lub w części w przypadkach całkowitej jej nieściągalności, gdy:*
- 1) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji należności lub*
 - 2) osoba fizyczna zmarła, nie pozostawiając żadnego majątku, lub pozostawiła ruchomości niepodlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów i jednocześnie brak jest spadkobierców innych niż Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego, lub*
 - 3) osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, została wykreślona z właściwego rejestru, przy jednoczesnym braku majątku, z którego można by egzekwować należność, a odpowiedzialność nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie, lub*
 - 4) sąd upadłościowy wydał postanowienie, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lub pkt 5, lub o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 lit. a.*
- 6. Fundusz umarza należność w całości, gdy postępowanie egzekucyjne zostało umorzone w całości z urzędu.*
- 7. Całkowita nieściągalność zachodzi również w przypadku, gdy osoba prawna lub jednostka organizacyjna, o których mowa w ust. 5 pkt 3, pomimo niewykreślenia z właściwego rejestru faktycznie nie istnieje.*
- 8. Dysponent Funduszu może upoważnić Dyrektora Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych do wykonywania czynności, o których mowa w ust. 3-6.*

9. *Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do wypłaty świadczeń w przypadkach, o których mowa w art. 17 ust. 1.]*

<Art. 23.

- 1. Przekazanie środków finansowych Funduszu na wypłatę świadczeń, a także wypłata świadczeń ze środków Funduszu, powoduje z mocy prawa przejście na marszałka województwa, działającego w imieniu dysponenta Funduszu, roszczenia wobec pracodawcy, likwidatora lub innej osoby zarządzającej majątkiem pracodawcy lub roszczenia do masy upadłości o zwrot wypłaconych świadczeń.**
- 2. Przy dochodzeniu zwrotu wypłaconych świadczeń roszczenia należne Funduszowi korzystają z takiej samej ochrony prawnej, jaką odrębne przepisy przewidują dla należności za pracę.**
- 3. Dysponent Funduszu może na wniosek marszałka województwa określić warunki zwrotu wypłaconych świadczeń, jak również odstąpić w całości lub w części od dochodzenia zwrotu wypłaconych świadczeń i naliczonych, a niespłaconych odsetek od nieterminowych płatności, gdy dochodzi zwrotu lub prowadzi postępowanie egzekucyjne w stosunku do osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej, pracodawców, którzy trwale zaprzestali prowadzenia działalności gospodarczej z uwagi na pozostawanie w stanie likwidacji lub upadłości, jeżeli podjęcie takiej decyzji przez dysponenta Funduszu:**
 - 1) prowadzi do odzyskania zwrotu wyższej kwoty niż gdyby takiej decyzji nie podjęto lub**
 - 2) dochodzenie zwrotu jest związane z poniesieniem kosztów znacznie przewyższających wysokość dochodzonej kwoty, lub**
 - 3) w przypadku osób fizycznych - gdy osoba ta wykaże, że ze względu na stan majątkowy i sytuację rodzinną, w tym uzyskiwanie dochodu uniemożliwiającego spłacenie należności Funduszowi, nie jest w stanie spłacić należności jednorazowo lub w całości, ponieważ spowodowałoby to zbyt dotkliwe skutki dla niej i jej rodziny, w szczególności pozbawiłoby tę osobę i jej rodzinę możliwości zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych.**
- 4. Dysponent Funduszu może także, w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis, określić warunki zwrotu wypłaconych świadczeń, gdy dochodzi zwrotu lub prowadzi postępowanie egzekucyjne w stosunku do pracodawców prowadzących działalność gospodarczą zmierzającą do zaspokojenia wierzycieli w ramach trwającego procesu likwidacyjnego albo postępowania upadłościowego, w tym szczególnie w przypadku upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika, jeżeli określenie warunków zwrotu należności Funduszu, polegające w szczególności na wyrażeniu zgody na spłatę należności w ratach lub na spłatę należności w ratach z jednoczesnym zawieszeniem na czas zwrotu naliczania odsetek, prowadzi do odzyskania zwrotu wyższej kwoty niż gdyby dysponent Funduszu dochodził spłaty należności jednorazowo w pełnej jej wysokości.**
- 5. Dysponent Funduszu może umorzyć należność w całości lub w części w przypadkach całkowitej jej nieściągalności, na wniosek marszałka województwa, gdy:**

- 1) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji należności lub
 - 2) osoba fizyczna zmarła, nie pozostawiając żadnego majątku, lub pozostawiła ruchomości niepodlegające egzekucji na podstawie odrębnych przepisów i jednocześnie nie ma spadkobierców innych niż Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego, lub
 - 3) osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, została wykreślona z właściwego rejestru, przy jednoczesnym braku majątku, z którego można by egzekwować należność, a odpowiedzialność nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie, lub
 - 4) sąd upadłościowy wydał postanowienie, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 4 lub 5, lub o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 lit. a.
6. Dysponent Funduszu umarza należność w całości, gdy postępowanie egzekucyjne zostało umorzone w całości z urzędu.
7. Całkowita nieściągalność zachodzi również w przypadku, gdy osoba prawna lub jednostka organizacyjna, o których mowa w ust. 5 pkt 3, pomimo niewykreślenia z właściwego rejestru, faktycznie nie istnieje.
8. W razie wystąpienia przesłanek, o których mowa w ust. 3–7, marszałek wnioskuje do dysponenta Funduszu o określenie warunków zwrotu, odstąpienie od dochodzenia zwrotu, umorzenie.
9. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do wypłaty świadczeń w przypadkach, o których mowa w art. 17 ust. 1.
10. Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres informacji zawartych we wniosku, o którym mowa w ust. 8, mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowości i szybkości postępowania.>
- nowe brzmienie ust. 1 w art. 24 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241)
- dodany ust. 3 w art. 25 wchodzi w życie jw.

Rozdział 6

Finansowanie Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Art. 24.

[1. Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jest państwowym funduszem celowym i posiada osobowość prawną.]

<1. Fundusz jest państwowym funduszem celowym.>

2. Dysponentem Funduszu jest minister właściwy do spraw pracy.

Art. 25.

1. Dochodami Funduszu są:

1) składki płacone przez pracodawców;

[2) odsetki od lokat nadwyżek finansowych Funduszu;]

<2) odsetki od wolnych środków przekazanych w zarządzanie zgodnie z przepisami o finansach publicznych;>

3) zapisy i darowizny;

4) dobrowolne wpłaty pracodawców;

Nowe brzmienie pkt 2 i dodany pkt 10 w ust. 1 w art. 25 wchodzi w życie z dn. 1.05.2011 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 257, poz. 1726).

-
- 5) odsetki od zwrotu sum wypłaconych tytułem świadczeń, zwróconych po terminie;
 - 6) dodatnia różnica wartości ze sprzedaży nieruchomości i praw z nią związanych i jej równowartości, o której mowa w ust. 2;
 - 7) dotacja budżetowa;
 - 8) dochody z tytułu zbycia akcji i udziałów objętych przez Fundusz przed dniem 1 stycznia 2002 r.;
 - 9) środki pochodzące z funduszy celowych;

<10) inne dochody.>

2. Przychodami Funduszu są:

- 1) zwroty sum wypłaconych tytułem świadczeń pracowniczych oraz równowartość w nieruchomościach i związanych z nimi prawach przejętych przez Fundusz za niespłacone w terminie wierzytelności Funduszu z tytułu wypłaconych świadczeń oraz ustanowionych zabezpieczeń;
- 2) należności z tytułu najmu i dzierżawy nieruchomości, o których mowa w pkt 1;
- 3) inne przychody określone w odrębnych przepisach.

<3. Wymienione w ust. 1 i 2 dochody i przychody są przekazywane na rachunek bankowy Funduszu.>

Art. 26.

Dysponent Funduszu może, za zgodą ministra właściwego do spraw finansów publicznych, zaciągać kredyty i pożyczki na zaspokajanie roszczeń, o których mowa w art. 12.

Art. 26a.

Dysponent Funduszu może podejmować działania związane z realizacją ustawowych zadań Funduszu z wykorzystaniem środków zagranicznych.

Art. 27.

1. Środki Funduszu przeznacza się na finansowanie świadczeń, o których mowa w art. 14, z tytułu roszczeń, o których mowa w art. 12, oraz na pokrycie kosztów dochodzenia zwrotu i egzekucji należności Funduszu, a także kosztów, o których mowa w art. 31 ust. 5.
- 1a. Środki Funduszu przeznacza się również na finansowanie zadań wynikających z innych ustaw. Dysponent Funduszu może dokonywać przesunięć przewidzianych w planie Funduszu kwot na finansowanie poszczególnych zadań oraz na finansowanie nowych, nieprzewidzianych w planie zadań w przypadku ich wprowadzenia ustawą, z tym jednak że łączna kwota środków na finansowanie zadań wynikających z ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy nie powinna zostać zmniejszona w celu jej przeznaczenia na inne cele.

[2. Nadwyżki bilansowe środków Funduszu mogą być lokowane wyłącznie:

- 1) na rachunkach bankowych w bankach mających siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) w bonach skarbowych i obligacjach emitowanych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa lub Narodowy Bank Polski.]

Ust. 2 w art. 27 uchyła się z dn. 1.05.2011 r. (Dz. U. z 2010 r. Nr 257, poz. 1726).

<3. Dysponent Funduszu przekazuje na wyodrębniony rachunek bankowy samorządu województwa środki Funduszu na realizację zadań związanych z zaspokojeniem roszczeń pracowniczych, a także dochodzeniem ich zwrotu w zakresie i na zasadach określonych w ustawie, środki na sfinansowanie kosztów zatrudnienia osób, o których mowa w art. 31 ust. 3, oraz na sfinansowanie kosztów obsługi związanych z realizacją zadań.

4. Środki Funduszu przekazywane na rachunek bankowy mogą być wykorzystywane wyłącznie na zadania określone w ust. 3.>

<Art. 27a.

Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, zakres informacji dotyczących gospodarki środkami Funduszu, przekazywanych przez marszałków województw dysponentowi Funduszu, oraz terminy ich przekazywania, mając na uwadze konieczność zapewnienia prawidłowej gospodarki środkami Funduszu.>

Art. 28.

1. Składki na Fundusz, o których mowa w art. 9, obciążają koszty działalności pracodawców.
2. Pracodawca po dacie jego niewypłacalności nie ma obowiązku opłacania składek na Fundusz.

Art. 29.

1. Składkę na Fundusz ustala się od wypłat stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.¹³⁾).
2. Wysokość składki na Fundusz określa ustawa budżetowa.
3. Do czasu określenia wysokości składki w ustawie budżetowej stosuje się składkę w wysokości ustalonej na rok poprzedni. Po ustaleniu wysokości składki w ustawie budżetowej płatnicy składek dokonują korekty wysokości wpłat od po-

dodany ust. 3 i 4 w art. 27 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241)

¹³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1998 r. Nr 162, poz. 1118 i 1126, z 1999 r. Nr 26, poz. 228, Nr 60, poz. 636, Nr 72, poz. 802, Nr 78, poz. 875 i Nr 110, poz. 1256, z 2000 r. Nr 9, poz. 118, Nr 95, poz. 1041, Nr 104, poz. 1104 i Nr 119, poz. 1249, z 2001 r. Nr 8, poz. 64, Nr 27, poz. 298, Nr 39, poz. 459, Nr 72, poz. 748, Nr 100, poz. 1080, Nr 110, poz. 1189, Nr 111, poz. 1194, Nr 130, poz. 1452 i Nr 154, poz. 1792, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 41, poz. 365, Nr 74, poz. 676, Nr 155, poz. 1287, Nr 169, poz. 1387, Nr 199, poz. 1673, Nr 200, poz. 1679 i Nr 241, poz. 2074, z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 65, poz. 595, Nr 135, poz. 1268, Nr 149, poz. 1450, Nr 166, poz. 1609, Nr 170, poz. 1651, Nr 190, poz. 1864, Nr 210, poz. 2037, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 19, poz. 177, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 121, poz. 1264, Nr 146, poz. 1546, Nr 173, poz. 1808, Nr 187, poz. 1925 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 86, poz. 732, Nr 132, poz. 1110, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 150, poz. 1248, Nr 163, poz. 1362, Nr 164, poz. 1366, Nr 169, poz. 1412, Nr 183, poz. 1538, Nr 184, poz. 1593 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 157, poz. 1119.

dodany art. 27a wchodzi w życie jw.

czątku roku budżetowego w pierwszym miesiącu następującym po miesiącu, w którym została ogłoszona ustawa budżetowa.

Art. 30.

[1. Poboru składek na Fundusz dokonuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych w okresach miesięcznych, łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne, a kwoty pobrane tytułem składek przekazuje Funduszowi w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.]

<1. Poboru składek na Fundusz dokonuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych w okresach miesięcznych, łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne, a kwoty pobrane tytułem składek przekazuje na rachunek Funduszu w terminie do 15 dnia następnego miesiąca.>

nowe brzmienie tyt. rozdz. 7 i art. 31 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241)

2. W zakresie poboru składek na Fundusz, egzekucji tych składek, wymierzania odsetek za zwłokę oraz dodatkowej opłaty i grzywny z tytułu nieopłacenia składek w terminie stosuje się przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.
3. Koszty poboru składek na Fundusz obciążają Fundusz i są zwracane Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych w wysokości 0,5% wpływów składek na Fundusz.
4. W przypadku nieprzekazania składek na rachunek bankowy Funduszu w terminach, o których mowa w ust. 1, od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należne są odsetki ustawowe.

Rozdział 7

[Organizacja Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych]

<Zadania władzy publicznej>

[Art. 31.

1. *Zadania Funduszu realizuje minister właściwy do spraw pracy przy pomocy podległych mu jednostek organizacyjnych Funduszu, nieposiadających osobowości prawnej:*

- 1) *Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz*
- 2) *podległych Krajowemu Biuru Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych Biur Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.*
2. *Krajowym Biurem Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych kieruje dyrektor powoływany i odwoływany przez dysponenta Funduszu.*
3. *Biurami Terenowymi Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych kierują kierownicy powoływani i odwoływani przez Dyrektora Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.*
4. *Dyrektor Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych dokonuje za pracodawcę czynności w sprawach z zakresu prawa pracy w stosunku do pracowników Biur, o których mowa w ust. 1.*
5. *Koszty obsługi Funduszu ponoszone przez Biura, o których mowa w ust. 1, obciążają ten Fundusz.*
6. *Minister właściwy do spraw pracy określi, w drodze rozporządzenia, organizację, sposób, tryb i zakres działania Biur, o których mowa w ust. 1, mając na uwadze zapewnienie prawidłowej realizacji zadań Funduszu.]*

nowe brzmienie ust. 1 w art. 30 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241)

<Art. 31.

- 1. Określone w ustawie zadania z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych realizuje minister właściwy do spraw pracy oraz marszałkowie województw przy pomocy Wojewódzkich Urzędów Pracy.**
- 2. Marszałkowie województw sporządzają corocznie, w terminach określonych przez dysponenta Funduszu, wkłady do planów finansowych.**
- 3. Marszałkowie województw otrzymują środki na wynagrodzenia pracowników wykonujących zadania w zakresie ochrony roszczeń pracowniczych oraz na pozostałe koszty obsługi na podstawie limitów określonych przez dysponenta funduszu w oparciu o plan finansowy Funduszu.>**

uchylenie art. 32-38 wchodzi w życie z dn. 1.01.2012 r. (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241)

[Art. 32.

- 1. Nabór kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Biurach, o których mowa w art. 31 ust. 1, jest otwarty i konkurencyjny.*
- 2. Ogłoszenie o naborze zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. Nr 112, poz. 1198, z późn. zm.¹⁴⁾), oraz w miejscu powszechnie dostępnym w jednostce organizacyjnej, w której jest prowadzony nabór.*

Art. 33.

Informacje o kandydatach, którzy zgłosili się do naboru, stanowią informację publiczną w zakresie objętym wymaganiami określonymi w ogłoszeniu o naborze.

Art. 34.

Termin do składania dokumentów, określony w ogłoszeniu o naborze, nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania tego ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej.

Art. 35.

- 1. Po upływie terminu do składania dokumentów określonego w ogłoszeniu o naborze niezwłocznie upowszechnia się listę kandydatów, którzy spełniają wymagania formalne określone w ogłoszeniu o naborze, przez umieszczenie jej w miejscu powszechnie dostępnym w jednostce organizacyjnej, w której jest prowadzony nabór, a także przez opublikowanie jej w Biuletynie Informacji Publicznej.*
- 2. Lista, o której mowa w ust. 1, zawiera imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego.*

Art. 36.

- 1. Sporządza się protokół przeprowadzonego naboru kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Biurze.*
- 2. Protokół zawiera w szczególności:*
 - 1) określenie stanowiska pracy, na które był prowadzony nabór, liczbę kandydatów oraz imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 5 najlepszych kandydatów*

¹⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 240, poz. 2407 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565 i Nr 132, poz. 1110.

tów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;

- 2) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;*
- 3) uzasadnienie dokonanego wyboru.*

Art. 37.

- 1. Informację o wyniku naboru upowszechnia się w terminie 14 dni od dnia zatrudnienia wybranego kandydata albo zakończenia naboru, w przypadku gdy w jego wyniku nie doszło do zatrudnienia żadnego kandydata.*
- 2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:*
 - 1) nazwę i adres Biura;*
 - 2) określenie stanowiska pracy;*
 - 3) imię i nazwisko kandydata oraz jego miejsce zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego;*
 - 4) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydata albo uzasadnienie niezatrudnienia żadnego kandydata.*
- 3. Informację o wyniku naboru upowszechnia się w Biuletynie Informacji Publicznej i w miejscu powszechnie dostępnym w jednostce organizacyjnej, w której był prowadzony nabór.*

Art. 38.

Jeżeli stosunek pracy osoby wyłonionej w drodze naboru ustał w ciągu 3 miesięcy od dnia nawiązania stosunku pracy, można zatrudnić na tym samym stanowisku kolejną osobę spośród najlepszych kandydatów wymienionych w protokole tego naboru. Przepisy art. 37 stosuje się odpowiednio.]

Art. 39.

- 1. Organem opiniodawczo-doradczym dysponenta Funduszu w sprawach Funduszu jest Naczelna Rada Zatrudnienia, powołana na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.**
- 2. Do zadań Rady w sprawach, o których mowa w ust. 1, należy w szczególności:**
 - 1) opiniowanie rocznych projektów planów finansowych Funduszu oraz sprawozdań z wykonania tych planów;**
 - 2) wyrażanie opinii w sprawach zaciągania kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 26;**
 - 3) opiniowanie okresowych sprawozdań z działalności Funduszu;**
 - 4) dokonywanie okresowych ocen wykorzystywania środków Funduszu na ochronę roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.**

<Rozdział 7a

Kontrola

Art. 39a.

- 1. Dysponent Funduszu może przeprowadzać u marszałka województwa kontrole w zakresie:**
 - 1) wydatkowania środków Funduszu zgodnie z przeznaczeniem;**

-
- 2) przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu;
 - 3) właściwego dokumentowania oraz rozliczania otrzymanych i wydatkowanych środków Funduszu;
 - 4) prawidłowości dochodzenia roszczeń na rzecz Funduszu;
 - 5) prawidłowości wykonania planu finansowego.
2. Kontrolowany jest obowiązany udostępnić wszelkie dokumenty i udzielać wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli.

Art. 39b.

1. Czynności, o których mowa w art. 39a, w imieniu i z upoważnienia dysponenta Funduszu przeprowadza pracownik urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw pracy, zwany dalej „kontrolerem”.
2. Kontroler, przeprowadzając czynności, o których mowa w art. 39a, jest obowiązany do okazania legitymacji służbowej oraz imiennego upoważnienia wskazującego marszałka województwa, którego czynności te dotyczą.

Art. 39c.

1. Dysponent Funduszu w wyniku przeprowadzonych przez kontrolera czynności, o których mowa w art. 39a, może przekazać marszałkowi województwa zalecenia.
2. Marszałek województwa, u którego przeprowadzono czynności kontrolne, może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń, zgłosić do nich zastrzeżenia.
3. Dysponent Funduszu ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
4. W przypadku nieuwzględnienia przez dysponenta Funduszu zastrzeżeń marszałek województwa, w terminie 30 dni od dnia otrzymania informacji o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany do powiadomienia dysponenta Funduszu o realizacji zaleceń.
5. W przypadku uwzględnienia przez dysponenta Funduszu zastrzeżeń marszałek województwa, w terminie 30 dni, jest obowiązany do powiadomienia dysponenta Funduszu o realizacji zaleceń, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem zmian wynikających z zastrzeżeń.

dodany rozdz. 7a
wchodzi w życie z dn.
1.01.2012 r. (Dz. U. z
2009 r. Nr 157, poz.
1241)

Art. 39d.

1. Dysponent Funduszu może nałożyć na marszałka województwa odpowiedzialnego za nierealizowanie zaleceń, o których mowa w art. 39c, lub nieudzielanie wyjaśnień i informacji, o których mowa w art. 39a ust. 2, karę pieniężną w wysokości do trzykrotnego miesięcznego jego wynagrodzenia, wyliczonego na podstawie wynagrodzenia za ostatnie 3 miesiące poprzedzające miesiąc, w którym nałożono karę, niezależnie od innych środków przewidzianych przepisami prawa.
2. Karę pieniężną wymierza dysponent Funduszu w drodze decyzji administracyjnej, biorąc pod uwagę rozmiar, stopień i społeczną szkodliwość stwierdzonych uchybień.
3. Od kary pieniężnej nieuiszczonej w terminie pobiera się odsetki ustawowe.
4. Egzekucja kary pieniężnej wraz z odsetkami za zwłokę następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.>

Rozdział 8

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 40.

W ustawie z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (Dz. U. Nr 213, poz. 1800, z 2003 r. Nr 90, poz. 844 i Nr 229, poz. 2271 oraz z 2004 r. Nr 123, poz. 1291) w art. 32i uchyla się ust. 5.

Art. 41.

W ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późn. zm.¹⁵⁾) w art. 22 w ust. 4 po pkt 3 dodaje się pkt 3a w brzmieniu:

„3a) realizacja zadań określonych w przepisach o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.”.

Art. 42.

W ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 173, poz. 1807, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 30 w ust. 1 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) informacje o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu, o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika, zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika, umorzeniu i zakończeniu tego postępowania;”;

2) art. 34 otrzymuje brzmienie:

„Art. 34. Sąd rejonowy – sąd gospodarczy przesyła niezwłocznie właściwemu organowi ewidencyjnemu odpis postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu, o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika, zmianie postanowienia o ogłoszeniu upadłości z możliwością zawarcia układu na postanowienie o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku dłużnika, umorzeniu postępowania upadłościowego oraz o zakończeniu postępowania upadłościowego.”.

Art. 43.

1. Osoby będące byłymi pracownikami lub członkami rodzin zmarłych pracowników lub zmarłych byłych pracowników, uprawnionymi do renty rodzinnej, których roszczenia pracownicze nie zostały zaspokojone przez syndyka, likwidatora lub byłego niewypłacalnego pracodawcę, pomimo prawomocnego wyroku sądu przeciwko tym podmiotom, mogą w terminie do dnia 30 czerwca 2007 r. wystąpić z pisemnym wnioskiem do kierownika Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych o wypłatę świadczeń ze środków Fun-

¹⁵⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462 i Nr 267, poz. 2257 oraz z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 144, poz. 1043 i Nr 149, poz. 1074.

duszu z tytułu niezaspokojonych roszczeń, w zakresie zgodnym z art. 6 i 6a ustawy, o której mowa w art. 50 pkt 1 w brzmieniu obowiązującym w okresie, za który roszczenia nie zostały zaspokojone.

2. Przepis ust. 1 ma zastosowanie do roszczeń pracowniczych, do których uprawnienie powstało przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a z tytułu których świadczenia ze środków Funduszu nie mogły być wypłacone z powodu niezłożenia wniosku do Funduszu, o którym mowa w ust. 1, niespełnienia wymogów dotyczących okresów, o których mowa w art. 6 lub terminów, o których mowa w art. 7 ustawy, o której mowa w art. 50 pkt 1 w brzmieniu obowiązującym w okresie, za który roszczenia nie zostały zaspokojone.
3. Przepisy ust. 1 i 2 mają również zastosowanie, z wyłączeniem warunku prawomocnego wyroku sądu przeciwko syndykowi, likwidatorowi lub byłemu niewypłacalnemu pracodawcy, w przypadkach, gdy świadczenia ze środków Funduszu nie mogły być wypłacone w związku z art. 29 ust. 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. o restrukturyzacji niektórych należności publicznoprawnych od przedsiębiorców (Dz. U. Nr 155, poz. 1287, z późn. zm.¹⁶⁾).
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien zawierać określenie syndyka, likwidatora lub niewypłacalnego pracodawcy oraz wskazanie tytułów roszczeń, o których mowa w ust. 1, oraz ich wysokości. Do wniosku należy dołączyć prawomocne orzeczenie sądu, o którym mowa w ust. 1, oraz dokumenty potwierdzające bezskuteczność przeprowadzonej egzekucji lub bezskuteczność ich dochodzenia w postępowaniu likwidacyjnym lub upadłościowym prowadzonym wobec niewypłacalnego pracodawcy, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. W przypadkach, o których mowa w ust. 3, orzeczenie sądu nie jest wymagane.
6. Zaspokojeniu ze środków Funduszu podlegają należności główne.
7. Do wypłaty świadczeń, o których mowa w ust. 1 i 2, stosuje się odpowiednio art. 7 ust. 3 i 4, art. 8, art. 9 ust. 1 i art. 10 ustawy, o której mowa w art. 50 pkt 1 w brzmieniu obowiązującym w okresie, za który roszczenia nie zostały zaspokojone, oraz art. 291 § 5 Kodeksu pracy.

Art. 44.

1. Z dniem wejścia w życie ustawy pracownicy zatrudnieni dotychczas w Krajowym Biurze Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz w Biurach Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych stają się pracownikami odpowiednio Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz Biur Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w rozumieniu niniejszej ustawy.
2. Dyrektor Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i kierownicy Biur, o których mowa w art. 12 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 50 pkt 1, powołani przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują dotychczasowe warunki pracy i płacy.

Art. 45.

Z dniem wejścia w życie ustawy środki pieniężne, aktywa trwale i inne składniki majątkowe, należności i zobowiązania Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych utworzonego na podstawie ustawy wymienionej w art. 50 pkt 1 stają się

¹⁶⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 56, poz. 498, Nr 202, poz. 1956, z 2004 r. Nr 82, poz. 745 oraz z 2005 r. Nr 101, poz. 851.

środkami pieniężnymi, aktywami trwałymi i innymi składnikami majątkowymi, należnościami i zobowiązaniami Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 46.

1. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.
2. Do wykazów uzupełniających złożonych po dniu wejścia w życie ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, jeżeli przed tym dniem był złożony wykaz zbiorczy, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy wymienionej w art. 50 pkt 1.
3. Z dniem wejścia w życie ustawy stronami umów zawartych przez:
 - 1) Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych reprezentowany przez Dyrektora Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w art. 12 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 50 pkt 1, staje się Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych reprezentowany przez Dyrektora Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o którym mowa w art. 31 ust. 2 niniejszej ustawy;
 - 2) Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych reprezentowany przez kierowników Biur Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 50 pkt 1, staje się odpowiednio Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych reprezentowany przez kierowników Biur Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o których mowa w art. 31 ust. 3 niniejszej ustawy;
 - 3) Dyrektora Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub przez kierowników Biur Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 50 pkt 1, stają się odpowiednio Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych reprezentowany przez Dyrektora Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych reprezentowany przez kierowników Biur Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o których mowa w art. 31 ust. 2 i 3 niniejszej ustawy;
 - 4) Krajowe Biuro Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Biura Terenowe Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o których mowa w art. 12 ust. 4 ustawy, o której mowa w art. 50 pkt 1, stają się odpowiednio Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych reprezentowany przez Dyrektora Krajowego Biura Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub odpowiednio Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych reprezentowany przez kierowników Biur Terenowych Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, o których mowa w art. 31 ust. 2 i 3 niniejszej ustawy.
4. W toczących się postępowaniach administracyjnych i sądowych, których stronami są kierownicy Biur, o których mowa w art. 12 ust. 5 ustawy, o której mowa w art. 50 pkt 1, stronami stają się z dniem wejścia w życie ustawy odpowiednio kierownicy Biur, o których mowa w art. 31 ust. 3 niniejszej ustawy.

Art. 47.

Przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 11 i art. 12 ust. 7 ustawy, o której mowa w art. 50 pkt 1, zachowują moc do czasu wydania przepisów wykonawczych na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 48.

1. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o przepisach lub ustawie wymienionej w art. 50 pkt 1, należy przez to rozumieć odpowiednio przepisy niniejszej ustawy lub niniejszą ustawę.
2. Ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, należy przez to rozumieć Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w rozumieniu niniejszej ustawy.

Art. 49.

W terminie do dnia 1 czerwca 2008 r. minister właściwy do spraw pracy przedstawi Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej sprawozdanie z realizacji ustawy, z uwzględnieniem skutków finansowych za rok budżetowy 2007.

Art. 50.

Traci moc:

- 1) ustawa z dnia 29 grudnia 1993 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 85, Nr 127, poz. 1088, Nr 155, poz. 1287 i Nr 199, poz. 1673, z 2003 r. Nr 210, poz. 2037 i Nr 229, poz. 2271, z 2004 r. Nr 121, poz. 1264 i Nr 273, poz. 2703 oraz z 2005 r. Nr 132, poz. 1110);
- 2) ustawa z dnia 28 czerwca 1995 r. o zaspokajaniu ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych niektórych świadczeń przysługujących emerytom i rencistom (Dz. U. Nr 87, poz. 436 oraz z 1996 r. Nr 59, poz. 267).

Art. 51.

Ustawa wchodzi w życie pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu ogłoszenia.